

คำอธิบายสรุปสาระสำคัญ พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. ๒๕๔๒

๑. ความมุ่งหมายของกฎหมาย

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติควบคุมยาง พุทธศักราช ๒๔๘๑ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้ใช้บังคับมานานแล้ว บทบัญญัติต่าง ๆ ไม่เหมาะสมกับสภาพและความต้องการในด้านการผลิต การค้า การส่งออก การนำเข้า การตัดและจัดชั้นยาง การควบคุมมาตรฐานและการบรรจุหีบห่อยางและเพื่อปฏิบัติการให้เป็นตามข้อผูกพันที่ประเทศไทย มีอยู่ในฐานะสมาชิกขององค์การยางธรรมชาติระหว่างประเทศ ข้อผูกพันตามสนธิสัญญารักษาเสถียรภาพของราคายางธรรมชาติ โครงการจัดตั้งตลาดร่วมของยางธรรมชาติของสมาคมประเทศผู้ผลิตยางธรรมชาติ โครงการควบคุมและร่วมมือเรื่องมาตรฐาน และการค้าระหว่างประเทศและสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือเรื่องยางธรรมชาติแห่งสหประชาชาติ สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยางเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติ

๒. สรุปสาระสำคัญของกฎหมาย

๒.๑ นิยาม (มาตรา ๔)

๒.๑.๑ “ต้นยาง” หมายความว่า ต้นยางพารา (*Hevea brasiliensis*) และหมายความรวมถึงต้นยางชนิดอื่นซึ่งรัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นต้นยางที่อยู่ภายใต้การควบคุมตาม พระราชบัญญัตินี้

๒.๑.๒ “ต้นยางพันธุ์ดี” หมายความว่า ต้นยางที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดว่าเป็นต้นยางพันธุ์ที่เหมาะสม ที่จะใช้ปลูกเป็นสวนยาง โดยแบ่งเป็น

“พันธุ์ยางชั้น ๑” หมายความว่า พันธุ์ยางที่ผ่านการทดลองและศึกษาลักษณะต่าง ๆ อย่างละเอียด แนะนำให้ปลูกโดยไม่จำกัดเนื้อที่ปลูก

“พันธุ์ยางชั้น ๒” หมายความว่า พันธุ์ยางที่อยู่ระหว่างการทดลองและศึกษาลักษณะบางประการเพิ่มเติม แนะนำให้ปลูกได้ไม่เกินร้อยละ ๓๐ ของเนื้อที่ปลูกยางที่ถือครอง แต่ละพันธุ์ควรปลูกไม่น้อยกว่า ๗ ไร่ เกษตรกรที่มีความประสงค์จะเลือกปลูกพันธุ์ยางชั้นนี้ ควรปลูกภายใต้การแนะนำของสถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร

“พันธุ์ยางชั้น ๓” หมายความว่า พันธุ์ยางที่อยู่ระหว่างการทดลองและยังมีข้อมูลจำกัด แนะนำให้ปลูกได้ไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของเนื้อที่ปลูกยางที่ถือครอง แต่ละพันธุ์ควรปลูกไม่น้อยกว่า ๗ ไร่ เกษตรกรที่มีความประสงค์จะเลือกปลูกพันธุ์ยางชั้นนี้ ควรปลูกภายใต้การแนะนำของสถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร

๒.๑.๓ “ยาง” หมายความว่า น้ำยางสด ยางก้อน เศษยาง น้ำยางข้น ยางแผ่น ยางแท่ง ยางเครพ หรือยางในลักษณะอื่นใดอันผลิตขึ้นหรือได้มาจากส่วนใดๆ ของต้นยาง และหมายความรวมถึงยางผสมไม่ว่าในสภาพของแข็งหรือของเหลวซึ่งมียางธรรมชาติผสมกับสารเคมีหรือสารอื่น แต่ไม่รวมถึงวัตถุดิบสำเร็จรูปจากยาง

๒.๑.๔ “โรงทำยาง” หมายความว่า สถานที่ที่ใช้น้ำยางสด ยางก้อน เศษยาง หรือยางแผ่นดิบ มาแปรรูปเป็นน้ำยางข้น ยางผึ่งแห้ง ยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง ยางเครพ ยางดิบชนิดอื่นๆ อย่างหนึ่งอย่างใดหรือ

หลายอย่างรวมกัน และหมายความรวมถึงสถานที่ที่ผลิตยางผสม แต่ไม่รวมถึงสถานที่ที่ทำยางแผ่นดิบ(ของเกษตรกร)

๒.๑.๕ “ค้ายาง” หมายความว่า ซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนยาง และหมายความรวมถึงซื้อขายยาง ตามตราสารที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้ออกตราสารนั้นหรือโดยประการอื่น แต่ไม่รวมถึงกรณีที่ผู้ทำสวนยางขายน้ำยางสด ยางก้อน เศษยาง หรือยางแผ่นดิบ ซึ่งเป็นผลผลิตผลจากสวนยางของตน

๒.๑.๖ “ผู้อนุญาต” หมายความว่า อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

๒.๑.๗ “พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

๒.๑.๘ “อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

๒.๒ อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการณตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจดังต่อไปนี้ (มาตรา ๕)

๒.๒.๑ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดค่าธรรมเนียม ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่น

๒.๒.๒ ออกประกาศ

๒.๒.๓ แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่

๒.๓ เพื่อประโยชน์ในการผลิต การค้า การนำยางเข้าและการส่งยางออก ให้รัฐมนตรี โดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนด (มาตรา ๖)

(๑) ต้นยางชนิดอื่นเป็นต้นยางที่อยู่ภายใต้การควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ต้นยางพันธุ์ดี

(๓) เขตทำสวนยาง

(๔) การแจ้งเนื้อที่สวนยาง จำนวนต้นยาง และพันธุ์ของต้นยางที่ปลูกในสวนยางรวมทั้งปริมาณเนื้อยางที่ผู้ทำสวนยางทำได้ในแต่ละปี

(๕) เขตห้ามปลูกต้นยาง

(๖) วิธีการทำสวนยางในบางท้องที่

(๗) เขตควบคุมการขนย้ายยาง

(๘) ปริมาณควบคุมเนื้อยาง ปริมาณจัดสรรเนื้อยางตามความเหมาะสมแก่สถานการณ์ยางของประเทศ

(๙) การจัดตั้งตลาดกลางแลกเปลี่ยนยางธรรมชาติรวมทั้งวิธีดำเนินงาน อำนาจหน้าที่ และการควบคุมตลาดกลางแลกเปลี่ยนยางธรรมชาติดังกล่าว

(๑๐) มาตรฐานยางและวิธีการมัดยางและการบรรจุหีบห่อยางเพื่อการส่งออก

๒.๔ คณะกรรมการควบคุมยาง (มาตรา ๑๑ ถึงมาตรา ๑๗)

ประกอบด้วย

- ภาครัฐ ๑๔ คน

- ผู้ทรงคุณวุฒิจาก สถาบันเกษตรกร ๔ คน และผู้ประกอบการ ๓ คน

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน

- อธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นกรรมการและเลขานุการ
- ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยยาง เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการมีหน้าที่ให้คำแนะนำหรือความเห็นแก่รัฐมนตรีหรือผู้อนุญาตแล้วแต่กรณีในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การออกประกาศตามมาตรา ๖

(๒) การออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ วรรคสอง มาตรา ๓๕ วรรคสอง และมาตรา ๔๒ วรรคสอง

(๓) การพักใช้ใบอนุญาตหรือการเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๓๒

(๔) การวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๓๔

(๕) เรื่องอื่นๆ ตามที่รัฐมนตรีมอบหมายหรือผู้อนุญาตร้องขอ

(๖) การปฏิบัติตามสนธิสัญญา ข้อผูกพัน และโครงการระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับยาง

๒.๕ การขออนุญาตและการออกใบอนุญาต (มาตรา ๑๘ ถึงมาตรา ๓๔)

๒.๕.๑ ผู้ใดจะนำเข้ามาในหรือส่งออกป็นอกราชอาณาจักร ซึ่งต้นยาง ดอก เมล็ด หรือตาของต้นยาง หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของต้นยางที่อาจใช้เพาะพันธุ์ได้ต้องได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต และต้องนำเข้าหรือส่งออกทางด่านศุลกากรที่ระบุไว้ในใบอนุญาต (มาตรา ๑๘ ถึงมาตรา ๑๙)

๒.๕.๒ เมื่อได้มีประกาศของรัฐมนตรีกำหนดเขตควบคุมการขนย้ายตามมาตรา ๖(๗) ในท้องที่หนึ่งท้องที่ใดแล้ว ผู้ใดจะขนย้ายยางเข้าในผ่าน หรือออกจากเขตดังกล่าวต้องได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต (มาตรา ๒๐)

๒.๕.๓ ผู้ใดจะขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้าอย่างต้องได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต และต้องขยายพันธุ์จากต้นยางพันธุ์ดี (มาตรา ๒๑)

๒.๕.๔ ผู้ใดจะค้ายาง ต้องได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต ได้แก่

- ค้ายางเพื่อซื้อขายภายในประเทศ
- ค้ายางเพื่อตั้งโรงทำยาง
- ค้ายางเพื่อการส่งยางออกไปนอกราชอาณาจักร
- ค้ายางเพื่อนำยางเข้ามาในราชอาณาจักร
- ค้ายางเพื่อผลิตผลิตภัณฑ์

จะต้องทำบัญชีการซื้อขาย บัญชีการจำหน่ายยาง และปริมาณยางคงเหลือของทุก ๆ เดือน และจัดส่งบัญชีดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในวันที่สิบของเดือนถัดไป

ในการค้ายางแต่ละครั้ง ผู้ซื้อขาย ผู้ขายยาง หรือผู้แลกเปลี่ยนยางต้องตรวจใบอนุญาตค้ายาง จดเลขที่ใบอนุญาตค้ายางของแต่ละฝ่ายและจดปริมาณยางที่ซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนกันไว้เพื่อเป็นหลักฐานในการทำบัญชีตาม มาตรา ๒๓ (มาตรา ๒๒ ถึงมาตรา ๒๔)

๒.๕.๕ ผู้ใดจะตั้งโรงทำยาง ต้องได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต (มาตรา ๒๕)

๒.๕.๖ ผู้ใดจะนำยางเข้ามาในหรือส่งออกป็นอกราชอาณาจักรต้องได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต เว้นแต่เป็นการนำยางเข้ามาในหรือส่งยางออกไปนอกราชอาณาจักร เพื่อเป็นตัวอย่างและมีน้ำหนักไม่เกินห้ากิโลกรัม

ในการนำยางเข้ามาในหรือส่งยางออกไปนอกราชอาณาจักรแต่ละครั้ง ผู้นำยางเข้าหรือส่งยางออกจะต้องได้รับใบผ่านด่านศุลกากรจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และจะต้องนำยางเข้าหรือส่งยางออกทางด่านศุลกากรที่ระบุไว้ในใบผ่านด่านศุลกากร

ในการส่งยางออกไปนอกราชอาณาจักร ผู้ส่งยางออกต้องส่งยางที่ได้มาตรฐาน และต้องจัดให้มีการมัดและบรรจุหีบห่ออย่างที่ส่งออก ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๖(๑๐) (มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๒๘)

๒.๕.๗ ผู้ใดจะจัดให้มีการวิเคราะห์หรือการทดสอบคุณภาพยางต้องได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต และผู้รับใบอนุญาตต้องใช้เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับการวิเคราะห์หรือการทดสอบคุณภาพยางรวมทั้งผู้ปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๒๙)

๒.๕.๘ การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๙ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในการออกใบอนุญาต ผู้อนุญาตจะกำหนดเงื่อนไขไว้ในใบอนุญาตให้ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องปฏิบัติด้วยก็ได้ (มาตรา ๓๐)

๒.๕.๙ อายุใบอนุญาต และการขอต่ออายุใบอนุญาต (มาตรา ๓๑)

ใบอนุญาตตามมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๙ มีอายุหนึ่งปี นับแต่วันออกใบอนุญาต ถ้าผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตให้ยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้วจะประกอบกิจการต่อไปก็ได้จนกว่าผู้อนุญาตจะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

๒.๕.๑๐ การพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต

เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง หรือประกาศ หรือเงื่อนไขในใบอนุญาต หรือเมื่อมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่า ผู้รับใบอนุญาตได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้อนุญาตโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ โดยมีกำหนดครั้งละไม่เกินเก้าสิบวัน หรือจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตก็ได้ ทั้งนี้ แล้วแต่ความร้ายแรงของการกระทำความผิด และในกรณีที่มีการฟ้องผู้รับใบอนุญาตต่อศาลว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้อนุญาตจะสั่งพักใช้ใบอนุญาตไว้รอคำพิพากษานั้นถึงที่สุดก็ได้

ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตต้องหยุดประกอบกิจการตามใบอนุญาตนั้น และในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตใดๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้

ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตใดๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ก็ไม่ได้ จนกว่าจะพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ ถ้าไม่สามารถส่งคำสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตได้ หรือผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าว ให้ปิดคำสั่งไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาต หรือที่เคหสถานของผู้รับใบอนุญาตและให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้ทราบคำสั่งนั้นแล้วตั้งแต่วันที่ปิดคำสั่ง

ในกรณีที่ผู้อนุญาตไม่ออกใบอนุญาต หรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต หรือมีคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ผู้ขอรับใบอนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาต หรือผู้ถูกพักใช้ใบอนุญาต หรือผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาต มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการไม่ออกใบอนุญาต หรือการไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต หรือการพักใช้ใบอนุญาต หรือการเพิกถอนใบอนุญาต แล้วแต่กรณี

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ผู้อนุญาตไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต เมื่อไต่ยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้อุทธรณ์จะประกอบกิจการต่อไปก็ได้จนกว่ารัฐมนตรีจะวินิจฉัยอุทธรณ์ไม่ต่ออายุใบอนุญาต (มาตรา ๓๒ ถึงมาตรา ๓๔)

๒.๖ หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาต (มาตรา ๓๕ ถึงมาตรา ๔๐)

๒.๖.๑ กรณีใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลายในสาระสำคัญ ให้ผู้รับใบอนุญาตแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับทราบถึงการสูญหาย หรือถูกทำลายดังกล่าว

๒.๖.๒ ผู้รับใบอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตหรือใบแทนใบอนุญาต แล้วแต่กรณี ไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตหรือใบแทนใบอนุญาต ในกรณีที่มิมีสถานที่ระบุไว้มากกว่าหนึ่งแห่ง ให้แสดงภาพถ่ายของใบอนุญาตหรือใบแทนใบอนุญาตไว้ในสถานที่ดังกล่าวทุกแห่ง

๒.๖.๓ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาถึงแก่ความตายและใบอนุญาตยังไม่สิ้นอายุ ถ้าทายาทซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วหรือผู้จัดการมรดกของผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะประกอบกิจการนั้นต่อไป ก็ให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าใบอนุญาตจะสิ้นอายุ แต่ต้องแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับใบอนุญาตตาย

๒.๖.๔ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตโอนกิจการให้บุคคลอื่น และใบอนุญาตยังไม่สิ้นอายุ ผู้รับโอนต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตต่อผู้อนุญาตภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับโอน และให้ประกอบกิจการนั้นต่อไปได้จนกว่าจะได้รับใบอนุญาตใหม่

๒.๖.๕ ผู้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะย้ายสถานที่ประกอบกิจการของตนต้องแจ้งการย้ายสถานที่ดังกล่าวเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ย้าย

๒.๖.๖ ผู้รับใบอนุญาตผู้ใดเลิกกิจการที่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องแจ้งการเลิกกิจการเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลิกกิจการและให้ถือว่าใบอนุญาตสิ้นอายุตั้งแต่วันเลิกกิจการตามที่แจ้งไว้นั้น

๒.๗ พนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๔๑ ถึงมาตรา ๔๔)

๒.๗.๑ การปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่มีอำนาจดังนี้

(๑) เข้าไปในสวนยางหรือแปลงเพาะพันธุ์ต้นยางในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกเพื่อตรวจสอบเนื้อที่สวนยาง จำนวนต้นยาง พันธุ์ต้นยาง วิธีการทำสวนยาง และเข้าไปในร้านค้ายาง สถานที่เก็บยาง โรงทำยาง โรงงานผลิตภัณฑ์ยาง สถานที่ที่ใช้ในการวิเคราะห์และการตรวจสอบคุณภาพยางในระหว่างเวลาทำการเพื่อตรวจสอบใบอนุญาต ปริมาณและคุณภาพของยาง เครื่องมือเครื่องใช้ และวิธีการในการผลิตยาง การวิเคราะห์และการตรวจสอบคุณภาพยาง จำนวนและประวัติของลูกจ้างของผู้รับใบอนุญาต ตลอดจนเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) นำต้นยางหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของต้นยางหรือยางในปริมาณพอสมควรไปเป็นตัวอย่าง เพื่อการตรวจสอบหรือวิเคราะห์

(๓) เข้าไปในสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อตรวจสอบพันธุ์ต้นยางและยาง และยึดหรืออายัดต้นยางหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของต้นยาง ยาง ภาชนะบรรจุยาง เครื่องมือเครื่องใช้และเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดใด

(๔) ในกรณีมีความจำเป็นที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ทำสวนยางหรือธุรกิจการยางให้มีหนังสือสอบถามหรือเรียกผู้ทำสวนยางหรือผู้รับใบอนุญาต หรือตัวแทนหรือลูกจ้างของบุคคลดังกล่าว มาให้ถ้อยคำหรือคำชี้แจงเกี่ยวกับการทำสวนยางหรือกิจการที่ได้รับอนุญาตหรือให้ส่งเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบ

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ทำสวนยางหรือผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

๒.๗.๒ การแสดงบัตรพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ทำสวนยางหรือผู้รับใบอนุญาต หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง

๒.๗.๓ ต้นยาง หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของต้นยาง ยาง ภาชนะบรรจุยาง เครื่องมือเครื่องใช้หรือเอกสารหลักฐานที่ได้ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๔๑(๓) ถ้าไม่ปรากฏเจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือศาลโดยคำพิพากษาถึงที่สุดไม่ได้รับ และผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอรับคืนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยึดหรืออายัด หรือวันที่ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือวันที่ศาลพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี ให้ตกเป็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๗.๔ พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

๒.๘ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๔๕ ถึงมาตรา ๕๗)

ผู้ใดไม่ปฏิบัติหรือฝ่าฝืนหรือกระทำการใดโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งคณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุก หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒.๙ บทเฉพาะกาล (มาตรา ๕๘ ถึงมาตรา ๖๑)

๒.๙.๑ ผู้ใดประกอบกิจการเป็นผู้ค้ายาง เจ้าของโรงรีดยาง เจ้าของโรงรมยาง หรือผู้ส่งยางออก โดยได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมยาง พุทธศักราช ๒๔๘๑ อยู่แล้วก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าประสงค์จะประกอบกิจการต่อไปต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตค้ายาง ใบอนุญาตจัดตั้งโรงทำยาง ใบอนุญาตเป็นผู้ส่งยางออก แล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งการไม่อนุญาตจากผู้อนุญาต แต่ถ้าไม่ประสงค์จะประกอบกิจการต่อไป ให้ประกอบกิจการต่อไปจนกว่าใบอนุญาตจะสิ้นอายุ

๒.๙.๒ ผู้ใดประกอบกิจการขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้า หรือประกอบกิจการทำน้ำยางข้น ยางผึ่งแห้ง ยางแท่ง หรือยางดิบชนิดอื่นๆ หรือประกอบกิจการเป็นผู้นำยางเข้า หรือประกอบกิจการเป็นผู้จัดให้มีการวิเคราะห์และการทดสอบคุณภาพยางอยู่แล้วก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าประสงค์จะประกอบกิจการต่อไป ต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตขยายพันธุ์ต้นยางเพื่อการค้า หรือใบอนุญาตจัดตั้งโรงทำยาง หรือใบอนุญาตเป็นผู้นำยางเข้า หรือใบอนุญาตเป็นผู้จัดให้มีการวิเคราะห์หรือการทดสอบคุณภาพยาง ตาม

พระราชบัญญัตินี้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งการไม่อนุญาตจากผู้อนุญาต

๒.๙.๓ ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๙ ได้รับแจ้งการไม่ออกใบอนุญาตจากผู้อนุญาต ให้นำความในมาตรา ๓๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๒.๙.๔ บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติควบคุมยาง พุทธศักราช ๒๔๘๑ ให้คงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๒.๑๐ อัตราค่าธรรมเนียม ตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับการประกอบกิจการยาง พ.ศ. ๒๕๕๓